

Urban &4, foto: Lucija Očko / muzika.hr

Formatirane radio stanice su kočnica razvoja domaće pop rock scene

Dubravko Jagatić - 2. ruj 24.

Da je Hrvatska puna formatiranih radio stanica znaju više-manje svi koji prate hrvatsku radijske stanicama od kojih znate što možete očekivati i kakvu ćete muziku slušati tijekom 24 sata, a ćete čuti pojedine pjesme. Jer te stanice emitiraju hitove koje znaju svi, a što su prihvatili kao politiku nakon raznih marketinških ispitivanja tržišta koje sugerira da radio slušatelji žele čuti hitove.

I dok slušatelji tako slušaju svoje omiljene hitove sa svih strana svijeta i one domaće koji se dana u dan, mladi autori, muzičari nikako da dođu do svojih pet minuta slave. Izgubili su se između programa formatiranih radio stanica i onog već zaboravljenog edukativno informativnog programa kakav je nekada bio i kakav se tu i tamo može čuti u vrlo malo postotku.

Da je nekadašnji Omladinski radio, kasnije Radio 101 emitirao samo hitove, ravajući se prema tržištu, danas bi brojni bendovi poput Psihomodo Popa, PC&VC-a, Kojota, Filma, Haustora, Dine Dvornika, Hladnog piva, TBF-a, Jinxa, Vještica, KUD Idijota, Leta 3, Urbana & 4, grupe Elementala, Majki i drugih bili bendovi koji su čekali, ali nisu dočekali svojih pet minuta slave pjesme vrlo često premijerno emitirale u programu Omladinskog radija dok je dobar dio njih svoje prve pjesme upravo kroz taj isti program. Svu popularnost koja je iz tog proizišla mogu je prepoznala njihov talent i njihove pjesme zahvaljujući neformatiranom radiju i glazbenim zabavu i educirali publiku, puštajući im nove hrvatske bendove. Poanta je da su slušatelji im pjesme i sami odlučiti sviđaju li im se ili ne. Jednako kao i glazbeni urednici drugih radio stanica prema izboru pjesama Omladinskog radija.

Urban &4, foto: Lucija Očko / muzika.hr

To se sve negdje kroz godine izgubilo. Ukoliko ne postoji pametno sročeni newsletter i dobra promocije nekog novog izvođača, malo će tko od ljudi s radija prepoznati neko novo ime, ne fantastičan nastup u nekom klubu i potom pričati svima u programu, ispred mikrofona kako j Istovremeno to pokazuje svu needuciranost i ograničenost današnjih glazbenih urednika/voc ne mogu prepoznati nečiji talent ili pak ne smiju niti izdvojiti neko novo ime ako je programst takva da se emitiraju isključivo hitovi. Zaboravljajući pritom da je upravo radio medij koji stva emitirajući neku novu pjesmu koja je po mišljenju kompetentnog glazbenog urednika zasluži često emitirana u programu. Bez da pritom menadžer tog istog mladog izvođača mora platiti muzičkom uredniku da malo pojača emitiranje njegovih pjesama.

Da budemo realni, nije sve niti do muzičkih urednika i radio stanica. Malo koji bend, globalno svom albumu od 11 pjesama svih 11 hitova ili radiofoničnih pjesama, ali sigurno i planirano s prilagođene radio emitiranju. Tržišno gledano, tako i treba biti samo što u Hrvatskoj vrlo mali gleda na to kroz profesionalni pristup. S druge pak strane, nitko ne očekuje da eter bude nal alternativnim pjesmama jer to jednostavno nije uvijek i radiofonično, mada, ruku na srce, ta : alternativnog, komercijalnog, pop i rock već odavno izgubila. Ako netko ima dobru pjesmu, b pritom je melodiozna i radiofonična, nema razloga da se ne zavrti u programu radio stanica - nas ni te pjesme baš ne vrte.

Naravno da je Internet okrenuo priču o radio stanicama naglavačke, i naravno da nova gene putem brojnih streaming servisa što će i kada slušati ali se svejedno ne smije podcijeniti utje većinu populacije koja nema vremena baviti se istraživanjem nove muzike putem društvenih servisa, te kroz brojne algoritme prihvaćati neku novu muziku kao idealni konzumenti iste.

Pojavom Billboardove ljestvice slušanosti u Hrvatskoj, odjednom su svi ostali u čudu jer na t niti Parnog valjka, niti Prljavog kazališta, niti TBF-a, niti Daleke obale, niti Vanne, Nine Badri Grdovića, Lidijske Bačić itd. Pojavila su se neka nova imena od kojih čak većina nije bila niti iz podacima koje je sredinom ove godine objavio HDS ZAMP, sve je više mladih autora koji us put do slave. Tih mladih, onih do 30 godina, ima čak po njihovoj evidenciji 1050. Za jednu H četiri milijuna stanovnika izuzetno velik broj mladih pjevačica i pjevača koji žele svojih pet mi mogućnosti da traju ostatak njihovog života). Neki od njih doista su uspjeli i došli u centar pa talentom, vještinom i dobrim PR-om. **Baby Lasagna** trenutno je jedan od najemitiranijih muzi Zvonimir Husnjak koji se predstavlja kao z++ se nametnuo svojim pjesmama kao uostalc

Privatnost

Antun Aleksa IDEM, Hiljson Mandela, Mia Čičać Miach, Anja Papa i Luka Vidović (Pocket pe itd. Nema sumnje da su svi oni, izuzev Alekse, zajahali na valu sveprisutnog trapa i plesnih i prozračnog synth popa, pronašli svoje mjesto u programu radio stanica koje ne vide i ne čuju mainstreama. Iako bi bilo zanimljivo vidjeti brojke koliko su njihove pjesme doista često emitir programska politika radija. Istovremeno, trap kao dominantan muzički žanr nove generacije postoji u programima hrvatskih radio stanica ukoliko nije netko od prije navedenih koji ima o poduzetnu agenticu ili agenta. Ovdje je riječ o žanru, a ne i o kvaliteti pojedinih izvođača.

Hiljson Mandela, KUKUŠ, foto: Ana Pavlović / muzika.hr

Žanrovski zatvorene radio stanice nisu u stanju prepoznati, ne žele to, niti imaju namjeru prc program vrhunske reagge bendove (Brain Holidays, One Dread), dub producente (Egoless), (One Possible Option, Them Moose Rush, Šiza, Djeca!, Black Room, Eot, Lika Kolorado itd) izašli iz okvira poput Ivana Grobenskog, The Gentlemana, Aklee Neon, grupe Dementronor Denis Kataneca, Revirgin, Embassy 516, The Siids itd. itd. Ta je lista toliko trenutno duga radio mogao komotno 24 sata emitirati pjesme svih tih izvođača bez da ponovi jednu jedinu muzički program ostane i dalje zabavan i pitak zahvaljujući radiofoničnim pjesmama tih istih nepravedno gurnuti u sjenu. Da nije riječ o slučajnim muzičarima govore brojne pozitivne rec izdanja ali i puni klubovi na njihovim nastupima. Sve to nažalost nije dovoljno da neki ljudi k stanicama načule uši, izoštre svoj ukus i odluče slušateljima predstaviti nova imena s hrvats

Jer dokle god se i dalje vrte pjesme stare 20. 30, 40 godina izvođača koji su jednako tako d obzira na njihovu kvalitetu, a da pritom nema mjesta za nova imena dotle se scena neće i ne će istovremeno slušatelji pričati kako se od novog vala ništa novog nije dogodilo na sceni. A Hrvatskoj nikada nije bila toliko raznovrsna, sadržajna i fenomenalna, do te mjere da su poje svojim pjesmama ne jednaki svojim kolegama iz Amerike i Engleske već bolji i intrigantniji.

Slušatelji i publika sami biraju pa ne čudi da oni koji znaju što se događa na sceni dakle mar na koncerte svih tih hrvatskih izvođača. Još je poraznija činjenica što dio tih izvođača nerijet Hrvatske pred također rasprodanim klubovima uz hvalospjeve i pozitivne kritike dok su kod i nepoznati većini. I tako s vremenom radio gubi na važnost, gubi svoj utjecaj jer osim puke z hitove, gotovo ništa novoga na tom radiju od nove muzike nećete čuti.

Ovaj tekst objavljen je uz financijsku potporu **Agencije za elektroničke medije** iz Programa za
novinarske izvrsnosti.

Dubravko Jagatić